

NÉPSZAVA

A kohó- és gépipar az őszi BNV-n

Sztár és Mini-Vidi – Új mélyhűtő – Légtisztító a konyhába – 1976-ra készülnek

Örvendetes tényként nyugtáztuk: a budapesti nemzetközi vásárok továbbra is nagyrészt az újdonságok bemutatói. Az idei BNV-n elsősorban olyan tartós fogyasztási cikkek mutatnak be, amelyeket az igényekhez alkalmazkodó gyártmányfejlesztés már a vásári megelégedés hónapokban vagy ezt követően a kereskedelem rendelkezéseire bocsáthat.

Ezt a helyes szemléletet tükrözi a Kohó- és Gépipari Minisztériumhoz tartozó vállalatok felkészülése az idei őszi BNV-re, s erről adtak tájékoztatást szerdán délelőtt a minisztériumban. Nemcsak a kiállított termékekről esett szó, hanem — először — arról, hogy a KGM, mint a tartós fogyasztási cikkek legnagyobb szállítója, már egyeztetett a belkereskedelemmel a jövő évi igényeket. A legtöbb termék — a BNV-n kiállított újdonságokból is — a kínálat összehangban áll a kereslettel, a kereskedelmi igényeit fedezni tud-

ják, sőt némely termék — például hűtőtechnikai cikkek — a kínálat mennyiségben és választékban lényegesen nagyobb, mint a kereslet.

A KGM vállalatai mintegy 700 terméküket 2500 négyzetméter fedett és 120 négyzetméter szabad területen mutatják be. A vásár hat termékcsoportjából négyben szerepelnek a gépipari kiállítók: a „B” csarnokban a háztartási gépekkel, az „Otthon” elnevezésű kiállításon a szerelvényekkel, zárrakkal, a „Szabad idő” kiállításon a hűtőtechnikai cikkekkel, kéziszerszámokkal, hajókkal, sporteszközökkel és a „C” csarnokban járművekkel és azok alkatrészeivel. A BNV önálló témakörét képezi a kereskedelmi és vendéglátóipari berendezések kiállítása a „D” csarnokban. A gépipar 60 olyan új terméket mutat be az idén, amely az őszi vásáron először szerepel, viszont egy részük már néhány hónapja kereskedelmi forgalomba került.

A legnagyobb érdeklődésre bizonnyra továbbra is a háztartási készülékek és a hűtőtechnikai berendezések tarthatnak számot, ezek foglalják el a legnagyobb területet is a KGM termékei közül. A Jászberényi Hűtőgépgyár S 150-es típusú, eddig legnagyobb úrtartalmú abszorpciós rendszerű hűtőgépe modulméretével megkönnyíti a legkülönbözőbb konyhai berendezések közötti elhelyezést. Minusz 18 fok hőmérsékletű mélyhűtő részében a készítmények több hónapig tárolhatók. A Hajdúszági Iparművek nagy teljesítményű, szép vonalú új háztartási porszívóval jelenik meg. A Mechanikai Művek kétfajta konyhai légtisztítója licenc alapján készült. A VBKM sütője a beépített konyhai berendezésekhez alkalmazkodik. Üvegkerámias felülete — a legfejlettebb technikai szintet képviseli azzal, hogy grillsütésre és léghővezetésű sütőként is alkalmazható.

A Midipress kávéfőző, a ZIM zománcozott főzőedénycsaládja ugyancsak az elmúlt egy év gyártmányfejlesztési eredményeit reprezentálja.

A VIDEOTON a tranzistoros hordozható televíziók folytatásaként fejlesztette ki a Mini-Vidi készülékét, amely hálózatról és akkumulátorral egyaránt működtethető. A gyár „Sztár” nevű taszkaradióját készítés magnefontonnal építette egybe. Az Orion elektronikus programválasztó tévékészülékével, a Sensorionnal szerepel. A színes televíziók több típusával is találkozhatunk a látogatók. A tájékoztatón elmondották: a BNV-t — azonkívül, hogy tájékoztatást ad a fogyasztóknak a választékról — továbbra is a legjobb fórumnak tartják arra, hogy elősegítse exportlehetőségeink bővítését, egyben újabb fejlesztési és kooperációs kapcsolatok kiterjesztését is lehetővé tegyék.

Nagy Tamás

A Dobi István úti vásárcsopont területén október 15-én nyitja meg kapuit a fogyasztási cikkek nemzetközi kiállítását bemutató második őszi szakosított Budapesti Nemzetközi Vásár. A vásárvárosban már dolgoznak a rendezők, megérkeztek az első kiállítási tárgyak. Képünk: a Fiat-gyár gépkocsijai (MTI Fotó — Bara István felvétele)

Automata vízór a Zagyva és a Tarna völgyében

Zsilipprogram — Előrejelzés Együttműködés a KGST-országokkal

Az árvíz előrejelzésére 46,5 millió forintos beruházással automatikus mérőhálózatot létesítenek a Zagyva—Tarna völgyében. A Közép-Dunavölgyi Vízügyi Igazgatóság és a Budapesti Műszaki Egyetem mérés- és mérés-technikai tanszéke közös munkájának eredményét jövő év májusában adják át.

A számítógép új lehetőségeket hozott a mérés-technikában is — magyarázza dr. Schnell László tanszékvezető professzor. — Mődot ad arra, hogy mind több és mind sűrűbben érkező adathalmazt tároljunk, a lehető legmegbízhatóbban. A Zagyva—Tarna vízgyűjtő területéről érkező hidrometeorológiai adatokat — a vízállást, a csapadékot, a hó víztartalmát, a levegő és a talaj hőmérsékletét, a talaj fagyásintézetét és nedvességtartalmát — a tanszékünkön kifejlesztett automatikus mérőállomások a napi egyszerű helyett általában félóránként „végigkérdezi” a 18

„támaszpont”-ról és naponta 6—8 ezer adatot rögzít majd. Az állomások katexvonal köti össze a KFKI-ban készült TPA típusú kisszámitógéppel. Ez a tárolt adatok alapján bármikor „megmondja”, milyen lesz a vízállás 5—10 óra múlva, veszély esetén pedig 30—40 órával korábban jelzi a tetőzés időpontját.

Ennek hasznát nem kell külön hangsúlyozni — kapcsolódik a beszélgetésbe Radványi Rudolf, a Közép-Dunavölgyi Vízügyi Igazgatóság főosztályvezetője, hiszen ha csak egy órával előbb kapjuk meg a veszélyjelzést, akkor több milliós kárt tudunk megelőzni. A tízenyolcból öt mérőállomás már a helyszínen van. A Műegyetemen most készül a számítógéppont, de a diszpečsertáblán már lámpák villognak, és telexkérdezőnkre másodpercek alatt válasz érkezik a hatvani hőmérsékleti és csapadékviszonyokról és a Tisza pillanatnyi vízállásáról.

— Ez csak az első lépés — mondja Radványi Rudolf. — A második ütemben, előreláthatóan 1980-ig víztározók rendszerét alapítjuk ki. A számítógép utasításokat ad majd, hogy a folyók vízszintjétől függően melyik zsilípet kell lezárni, illetve felnyitni. Az első medence jövőre épül meg. Hamarosan megvizsgáljuk azt is, hogyan lehet a most épülő többi víztározót bekapcsolni ebbe a rendszerbe. Egy későbbi szakaszban pedig módunk lesz arra is, hogy a víznek ne csak a mennyiségével, hanem a minőségével is törődjünk, és a medencékben visszartartsuk a túlságosan szennyezett vizet.

A beruházás tehát bőven megtérül. Tervezik, hogy az előrejelző rendszer kiterjesztik az egész országra, és a tapaszaltatok birtokában szakembereink javasolni fogják, hogy a KGST-országokban is hasonló hálózatot hozzanak létre.

Varga Zsuzsa

Csütörtökön kezdik a távfűtést

A hivatalos fűtési idény október 15-én kezdődik, a hideg időjárás miatt azonban a Fővárosi Távfűtő Művek már csütörtökön megkezdte a hősztárgátást. A próbatűtést alkalmával összesen 102 ezer lakás kellemes hőmérsékletéről gondoskodnak.

Az év végéig még további négyezer lakást kapcsolnak be a hálózatba. Ezek egy része már az idén beköltöztethető, de

lesznek olyan otthonok is, amelyeket az építők csak jövőre adnak át, viszont munkájukhoz ügynevezett temperált fűtést kapnak. Ezért már az épülő lakóházakat is bekapcsolják a hálózatba. Újpest városközpontjában, a kőbánya-újhegyi, a békásmegyeri, a keleti-földi lakótelepen, a józsefvárosi rekonstrukció és a pesterzsébeti városközpont építési területén.

Textil, lakk, cement, tea

IDŐ — FORINT — DEVIZA

Az eredeti tervek átdolgozásával négy helyett három év alatt fejezik be a Soproni Szőnyeggyár 86 millió forintos rekonstrukcióját. Csupán az azzal, hogy a gépeket előbb vásárolták, hárommillió devizaforgintot takarítottak meg. A korábban beárított és felszerelt gépeket fokozatosan kapcsolják be a termelésbe.

A lakásépítés egyik legszaporátlanabb munkája a parkettázás. Gyorsításra előre gyártott parkettaelem készül. Ez azonban különleges lakozást igényel. Ehhez dolgozott ki új anyagot a BUDALÁKK. A jó minőségű hazai lakkal jövőre már 225 ezer dollár értékű importot takaríthat meg a népgazdaság.

A BCM-ben húsznap, azaz 60 ezer tonna cement termeléséhez elégséges villamos energiát takarítottak meg az év eleje óta. Fűtőlájból pedig idén sokkal kevesebbet, mint amennyit 15 ezer tonna félkész termék — klinker — előállításához kell. A kettős megtakarítás értéke 3,7 millió forint.

A Compack Kereskedelmi Vállalat új svájci csomagológépet állított munkába, amely percenként 500 tasak teát készíthet, kétszer annyit, mint a meglévő két berendezés együtt. Az új gép üzembe helyezésével elhagyták a tasakról a tartozékokat, s ezzel évi 130 ezer dollárt takarít meg a vállalat.

Lopni jártak a vendéglőkbe

Zsákmány a borkorban

A 19 éves, büntetett előéletű Farkas Kálmán augusztus 26-án a börtönből állított elő a XI. kerületi rendőrkapitányságra. Farkas azért került börtönbe, mert február 26-án Nyíregyházán tetten érték, amikor betört egy AFÉSZ-üzletbe. Még büntetését töltötte, amikor a VASÉRT Hentes utcai munkásszállásán a 18 éves Sz. Lajos ellopta egy társa aranygyűrűjét. Az fejjelentést tett, mire Sz. Lajos visszaadta a gyűrűt.

De már későn, mert időközben a IX. kerületi rendőrkapitányságra került, onnan pedig a XI. kerületi rendőrkapitányságra. Oda azért kísérték át, mert a nyomozás során kiderült, hogy bűnlástromát több betörés terhelte, amit korábban Farkas Kálmánnal követett el, annak lebukása előtt, pontosabban január 30. és február 14. között.

A két fiatalember az Etele bsztróban ismerkedett meg, összebarátkoztak és elhatározták, hogy munka helyett bűncselekményeket követnek el.

Először a XI., Soproni úti angol tagozatos általános iskolát „látogatták” meg, persze éjszaka, 18 öltözőszekrényt törtek fel, de értékesebb holmit nem találtak. Következő betörésük színhelye a Bartók Béla úti Bukarest étterem volt, ahonnan 4300 forint értékű italárúval és cigarettával távoztak. A zsákmányt a Petőfi-híd budai hídfőlénél egy borkorban rejtették el, de másnap egy járőrrel megtalálta és bevitte a rendőrségre.

A következő betörés alkalmával jelentős értékekhez jutottak: a Vöröshadsereg útján levő Veronika étteremben megtalálták egy felszolgáló ott tartott 5600 forintját és 26 000 forint értékű ékszerét. Még egy vendég-16ben elkövetett betörés illetve egy betörési kísérlet van bünylistájukon. A kár, amit különböző hevesen okoztak, összesen 50 000 forint. Mindkettőt ismét elkövetés letartóztatásba hajtották és üvület védelmeiési javaslattal átadják az ügyészségnek.

B. Ö.

Tudásunk a lézersugár fényében

Az új felfedezések nyomán a klasszikus fizikának jó része elavult, de legalábbis át kell fogalmazni a régi, ismert törvényeket. Egy sor új problémát vet fel például a lézer. Az MTA, a KFKI és az MTESE Eötvös Loránd Fizikai Társulata a napokban nemzetközi tanácskozást rendez, amelyen 120-an — köztük 15 országból érkezett száz külföldi szakember — cserélik ki tapasztalataikat és ismerkednek az új eredményekkel. A téma: az intenzív lézersugárzás és az anyag kölcsönhatása.

A fény és az anyag kölcsönhatásának problémáját több száz éve ismerjük, ezeket az optika törvényei foglalkoztatják. A lézer azonban a hagyományosnál sokkal nagyobb intenzitású fény — magyarázza kérdésünkre Horváth Zoltán, a Központi Fizikai Kutató Inté-

zet tudományos munkatársa. — Ha az ablaküvegen átsüt a nap, az üveg változatlan marad, az intenzív lézersugár azonban megváltoztatja annak az anyagnak a tulajdonságait, amelyen áthalad. Az ezt vizsgáló új tudományág: a nem lineáris optika. A lézerrel dolgozó szakemberek előtt ezek az új törvényszerűségek természetesen nem ismeretlenek, mégis számos újabb eredmény vár megvitatásra. Beszélünk például a szabad elektronokról, amelyek lézersugárral rendkívüli mértékben felgyorsíthatók, és a spektroszkópiáról, vagyis arról, hogyan lehet azonosítani az anyagot a belőle kisugárzott vagy ráta áthaladó fény alapján. A klasszikus optikában ez a kémiai elemzés egyik bevált módszere, de most felülvizsgáljuk tudásunkat a lézersugár „fényében”. V. Zs.

Szervezők eszmecserét szerveztek

Szerdán befejeződött a Balatonfüreden megrendezett országos szervezőtudományi konferencia.

A záróülésen Drecta József, az Országos Tervhivatal elnökhelyettese hangsúlyozta, hogy az ország munkaerőhelyzetében már a közeljövőben komoly változások következnek be. A következő évtizedben az iparban csökkenő munkaerőlétszámmal kell a feladatokat ellátni. A külkereskedelmi cserearányok előreláthatóan tovább romlanak, az ország gazdaságának stabilitását elsősorban a munka hatékonyságának fokozásával lehet javítani. Ebből a szempontból az előadók ál-

lást foglalt azokkal az egyes üzemeknél, vállalatoknál tapasztalható törekvésekkel szemben, amelyek a hatékonyság ellen irányulnak. Ezek közé sorolta többek között az állóeszközök kihasználatlanságát, a túlzott beruházási igényeket, valamint az anyag és energia pocskéoiását.

FELHŐSZAKADÁS JAPÁNBAN

Két ember meghalt, három pedig eltűnt a Közép-Japánban pusztító felhőszakadások, földcsuszamlások következtében. Az ár Shizuka tartományban mintegy 6000 házat öntött el.

Földrengést észleltek kedden hajnalban az Atlanti-óceánnak a braziliai Nataltól keletre 600 mérföldre fekvő térségében. A földlökések erőssége a Richter-skála szerint elérte a 6,7 fokot.

Tűz Debrecenben

Kedden a késő esti órákban eddig ismeretlen okból kigyulladt a Hajdú-Bihar megyei Gabonafelvásárló és Feldolgozó Vállalat takarmánykeverő épülete Debrecenben, a Tárkányi utca 4. szám alatt.

A régi malomépületben a száraz deszka födém-szerkezeten a tűz rövid idő alatt elhatalmasodott. Veszélyeztetette az épületben tárolt mintegy 150 mázsa vegyes takarmányt is.

A tüzet több óráig megfeszített munkával eloltották.

Sok dohányt hozott a kísérlet

Sikerese dohánytermelési kísérletet végeztek az idén a máriapócsi Rákóczi-Bihar megyei Gabonafelvásárló és Feldolgozó Vállalat takarmánykeverő épülete Debrecenben, a Tárkányi utca 4. szám alatt.

A kísérlet kimagasló eredménnyel járt. A sűrű állományú területről 180 mázsás hektáronkénti termésnek megfelelő zöld dohányt takarítottak be. A hagyományos módszerrel, nagyon jó termés esetén csak 80 mázsa egy hektár zölddohányhozama.

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK KÖZPONTI LAPJA
Szerkesztő: a szerkesztő bizottság
Főszerkesztő: Siklós János
Kiadja a Népszava Lapkiadó Vállalat VII. kerület, Rákóczi út 54.
Telefon: 224-310
Postacím: 1964 Budapest

Felelős kiadó: Gábor Márton a Népszava Lapkiadó Vállalat igazgatója
Terjesztő a Magyar Posta
Előfizethető a helyi (Budapestben a kerületi) hírlapkiadó postahivataloknál a kézbesítőknél
Előfizetés díj egy hónapra 20.— Ft

Athenaeum Nyomda
Felelős vezető: Soproni Béla vezérigazgató
Index: 25 005

A KÖBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR felvezérszerűen berendezett és felszerelt munkahelyre, könnyű, tiszta, betávirított munkára nyit. Jelentkezés: KÖBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR munkügyi osztály, 1475 Budapest, X., Gyömrői út 19. Pf. 27. Telefon: 149—027. (X)